

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијси савјет

RJEŠENJE

po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Amgen Inc., Sjedinjene Američke Države

Sarajevo
veljača, 2018. godine

Broj: UP-01-26-1-036-15/17
Sarajevo, 08.02.2018. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, je na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (1) točka d), a u vezi sa čl. 12., 14., 16. i 18. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, broj 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države, podnesenoj po odvjetniku Vladimiru Markušu, ul. Srpska 2, 78 000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 16.11.2017. godine pod brojem: UP-01-26-1-036-1/17, na 18. (osamnaestoj) sjednici održanoj dana 08.02.2018. godine, donijelo

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 u Bosni i Hercegovini koja nastaje stjecanjem pojedinačne kontrole gospodarskog subjekta Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države, nad gospodarskim subjektom Kirin-Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 16.11.2017. godine, pod brojem: UP-01-26-1-036-1/17 zaprimilo Prijavu koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države (u daljnjem tekstu: Podnositelj prijave ili Amgen), podnesenu po odvjetniku Vladimiru Markušu, ul. Srpska 2, 78 000 Banja Luka kojom gospodarski subjekt Amgen namjerava steći pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom Kirin-Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države (u daljnjem tekstu: Kirin-Amgen), stjecanjem 50% dionica.

Podnositelj prijave je samoinicijativno dopunio Prijavu u više navrata i to podnescima: broj: UP-01-26-1-036-2/17 dana 20.11.2017. godine, broj: UP-26-1-036-3/17 dana 24.11.2017. godine, broj: UP-01-26-1-036-4/17 dana 24.11.2017. godine, broj: UP-01-26-1-036-5/17 dana 29.11.2017. godine, broj: UP-01-26-1-036-6/17 dana 05.12.2017. godine, broj: UP-01-26-1-036-7/17 dana 06.12.2017. godine i broj: UP-01-26-1-036-8/17 dana 08.12.2017. godine.

Nakon analize podnesene Prijave i dopuna Prijave, Konkurencijsko vijeće je dana 30.01.2018. godine (akt broj: UP-01-26-1-036-13/17), Podnositelju prijave izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne prijave, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, broj 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon).

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene dopuštenosti predmetne koncentracije utvrdilo slijedeće činjenice:

Prijava je je podnesena, u smislu članka 16. stavak (1) Zakona (pravni temelj je Ugovor o otkupu dionica, zaključen dana 30.10.2017. godine).

Podnositelj prijave je naveo da je zahtjev za ocjenu koncentracije podnio osim u Bosni i Hercegovini, nadležnim tijelima za zaštitu konkurencije u (..)**¹. Podnositelj Prijave je do dana 28.12.2017. godine, dobio odobrenja koncentracije od gore navedenih tijela za zaštitu konkurencije, osim iz (..)**.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekti Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države i Kirin-Amgen Inc., One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države.

1.1. Gospodarski subjekt Amgen Inc.

Gospodarski subjekt Amgen Inc. sa sjedištem uprave na adresi One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, Sjedinjene Američke Države (u daljnjem tekstu: SAD), je registriran pod brojem 2106150, kao javno društvo listirano za biotehnologiju.

Gospodarski subjekt Amgen je osnovan sukladno odredbama Općeg zakona o korporacijama države Delaware, te je na temelju potvrde o osnivanju korporacije zaveden u evidenciju Kancelarije državnog sekretara države Delaware, dana 31.10.1986. godine.

Gospodarski subjekt Amgen nije pod kontrolom nijednog društva, niti osobe, a najveća tri dioničara su gospodarski subjekt Fidelity Management & Research Co., SAD sa 7,55% dionica, gospodarski subjekt Capital Research & Management Co., SAD sa 7,40% dionica i gospodarski subjekt The Vanguard Group Inc., SAD sa 7.01% dionica.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta Amgen su razvoj, proizvodnja i isporuka inovativnih humanih terapija. Gospodarski subjekt Amgen razvija lijekove u šest terapijskih oblasti: onkologija, kardio-vaskularne bolesti, inflamacija, zdravlje kostiju, nefrologija i neuronauka.

Gospodarski subjekt Amgen proizvodi i prodaje gotove dozirane farmaceutske proizvode, koji su bazirani na intelektualnom vlasništvu za koje dobija licence od gospodarskog subjekta Kirin-Amgen.

Proizvodi gospodarskog subjekta Amgen, između ostalog obuhvataju slijedeće lijekove: Aranesp® (darbepoetin alfa), Enbrel® (etanercept), Neulesta® (pegfilgrastim), Prolia® (denosumab), Sensipar/Mimpara® (sinakalcet), XGEVA® (denosumab) i NEUPOGEN® (filgrastim).

Podnositelj prijave na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine (..)**.

1.1.1. Gospodarski subjekt Kirin-Amgen Inc.

Gospodarski subjekt Kirin-Amgen Inc. sa sjedištem uprave na adresi One Amgen Center Drive, Thousand Oaks, CA, 91320-1799, SAD je registriran pod brojem 2250804, kao korporacija sa pretežnom registriranom djelatnošću izdavanja licenci za aktivne farmaceutske sastojke koji su bazirani na naprednoj biotehnologiji.

Gospodarski subjekt Kirin-Amgen je nastao kao zajedničko ulaganje između gospodarskog subjekta Amgen i gospodarskog subjekta Kirin Holdings Company Ltd., Tokio, Japan (u daljem tekstu: Kirin Holdings). Gospodarski subjekti Amgen i Kirin Holdings imaju po 50% dionica u temeljnom kapitalu gospodarskog subjekta Kirin-Amgen.

Gospodarski subjekt Kirin-Amgen izdaje licence za određena prava na proizvode koja su gospodarski subjekti Amgen i Kirin Holdings prenijeli na zajedničko ulaganje, uključujući prava na lijekove:

¹ (..)** - Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji.

filgrastim (Neupogen®), pegfilgrastim (Neulesta®), darbepoetin alfa (Aranesp®), romiplostim (NPlate®), rekombinantni humani eritropoetin i brodalumab.

Gospodarski subjekt Kirin-Amgen ostvaruje prihode izdavajući licence za gore pomenute proizvode, preko svoja dva matična društva Amgen i Kirin Holdings, te gospodarskog subjekta Johnson & Johnson koji je nezavisan od pomenutih društava.

Gospodarski subjekt Kirin-Amgen na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine (..)**.

2. Obveza prijave koncentracije

Obveza prijave koncentracije gospodarskih subjekata, u smislu članka 14. stavak (1) točke a) i b) Zakona, postoji ako ukupni godišnji prihodi sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na svjetskom tržištu iznose 100.000.000,00 KM, po završnom računu u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, i da ukupan prihod svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvaren prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznosi najmanje 8.000.000,00 KM, ili ako je zajednički tržišni udjel sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije na dan 31.12.2016. godine:

Tablica 1.

KM	Amgen	Kirin-Amgen
Svijet	(..)**	(..)**
Bosna i Hercegovina	(..)**	(..)**

Izvor: podatci iz Prijave, (..)**

Ukupan prihod svih sudionika koncentracije ostvaren na svjetskom tržištu iznosi (..)** KM, dok su na teritoriju Bosne i Hercegovine ostvarili pojedinačne prihode, (..)** KM i (..)** KM.

Podnositelj prijave je ostvario prihod na tržištu Bosne i Hercegovine prodajom svojih proizvoda preko distributera, gospodarskog subjekta (..)** i to uglavnom prodajom lijeka (..)**.

Prema navedenim podacima (Tablica 1.) sudionici koncentracije ne ispunjavaju uvjet ukupnog godišnjeg prihoda, iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona, ali prema podacima iz Tablice 2. Podnositelj prijave ispunjava uvjet o tržišnom udjelu (tržišni udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40%), propisan člankom 14. stavak (1) točka b) Zakona.

Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da se radi o eksteritorijalnoj koncentraciji obzirom da ista, ima utjecaj na tržište Bosne i Hercegovine, isključivo preko prodaje proizvoda sudionika koncentracije na navedenom tržištu, te da je Podnositelj prijave bio u obvezi prijaviti koncentraciju, u smislu članka 2. stavak (3) Zakona.

3. Pravni temelj i oblik koncentracije

Pravni temelj koncentracije je Ugovor o otkupu dionica, zaključen dana 30.10.2017. godine (u daljnjem tekstu: Ugovor) između gospodarskih subjekata Kirin-Amgen, Kirin Holdings i Amgen, na temelju kojeg će gospodarski subjekt Amgen neizravno, preko gospodarskog subjekta Kirin-Amgen steći 50% dionica koje su vlasništvo gospodarskog subjekta Kirin-Holdings, što predstavlja prelaz iz zajedničke kontrole u pojedinačnu kontrolu nad gospodarskim subjektom Kirin Holdings.

Nakon realiziranja Ugovora, gospodarski subjekt Amgen će imati 100% dionica gospodarskog subjekta Kirin-Amgen, samim tim i isključivu kontrolu nad istim.

Sukladno naprijed navedenom, na temelju članka 12. stavak (1) točka b) pod 1. Zakona, pravni oblik koncentracije je stjecanje kontrole jednog gospodarskog subjekta nad drugim gospodarskim subjektom, kupovinom većine dionica u temeljnom kapitalu.

4. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u postupku ocjene koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj 18/06 i 34/10), te Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

5. Mjerodavno tržište koncentracije

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupnji mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Uzimajući u obzir pretežite registrirane djelatnosti sudionika koncentracije, kao mjerodavno tržište proizvoda i/ili usluga utvrđeno je tržište prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3, obzirom da je gospodarski subjekt Amgen prisutan na tržištu Bosne i Hercegovine kroz prodaju gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 putem gospodarskog subjekta (..) **, dok istovremeno ciljano društvo Kirin-Amgen, putem izdavanja licenci za aktivne farmaceutske sastojke, kao takav nije prisutan na tržištu Bosne i Hercegovine.

Budući da Podnositelj prijave prodaje svoje proizvode putem distributera, gospodarskog subjekta (..) ** na području cijele Bosne i Hercegovine, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu je tržište Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, pod mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije, smatrat će se tržište prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 u Bosni i Hercegovini.

6. Analiza tržišta koncentracije

Podnositelj prijave je prisutan na mjerodavnom tržištu u Bosni i Hercegovini kroz prodaju farmaceutskih proizvoda, koji su bazirani na intelektualnom vlasništvu za koje dobija licence od gospodarskog subjekta Kirin-Amgen.

Pregled tržišnih udjela sudionika koncentracije i glavnih konkurenata na tržištu prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 u Bosni i Hercegovini za 2016. godinu ((..) **):

Tablica 2.

Red. broj	Gospodarski subjekt	Proizvod	AFS	Prodaja (KM)	Tržišni udjel
1.	Amgen (Kirin-Amgen) **	(..) **	(..) **	(..) **	(..) **
2.	Galenica/Roche	(..) **	(..) **	(..) **	(..) **
		(..) **	(..) **	(..) **	(..) **

3.	Sandoz/Hexal	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4.	Johnson & Johnson	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5.	Hemofarm	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
	Ukupno	-	-	(..)**	100%

Izvor: Podatci iz prijave (izvor podataka je IMS Health), (..)**

Na temelju podataka prikazanih u Tablici 2., Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je u 2016. godini tržišni udjel gospodarskog subjekta Amgen, prešao procenat od 40% na tržištu prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 ((..)**), što je i bio temeljni razlog za prijavu predmetne koncentracije.

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je analizom podataka, u smislu članka 17. Zakona, ocijenilo da provedba predmetne koncentracije ne vodi horizontalnom preklapanju sudionika koncentracije, obzirom da gospodarski subjekt Amgen djeluje na silaznom tržištu prodaje gotovih farmaceutskih proizvoda, dok gospodarski subjekt Kirin-Amgen, isključivo obavlja djelatnost izdavanja licenci za gotove farmaceutske proizvode.

Konkurencijsko vijeće je zaključilo da predmetna koncentracija ne sprječava, ograničava niti narušava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu prodaje gotovih doziranih farmaceutskih proizvoda klase ATC 3 u Bosni i Hercegovini, jer nakon provođenja koncentracije tržišni udjel gospodarskog subjekta Amgen ostaje nepromjenjen, odnosno ne dolazi do promjene pozicija na mjerodavnom tržištu u Bosni i Hercegovini.

Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 1. izreke ovoga Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave na ovo Rješenje, sukladno članku 2. Tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06 i 18/11) je dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovog Rješenja.

Predsjednik

Ivo Jerkić